

Voorzitter Nico van Grieken in toespraak Jaarbijeenkomst 2015:

‘Genootschap Nederland-Aruba vervult zeer belangrijke rol nu koninkrijksverhoudingen zakelijker zijn geworden’

In zijn toespraak op de 18^e Jaarlijkse bijeenkomst van het Genootschap Nederland-Aruba op 3 oktober 2015 belichtte voorzitter Nico van Grieken enkele recente ontwikkelingen in de Koninkrijksverhoudingen.

Hij ging daarbij nader in op de Rijksbegroting 2016, waarin wordt benadrukt dat de verhoudingen binnen het Koninkrijk, mede door de staatkundige hervorming van 10 oktober 2010, ‘zakelijker en directer’ zijn geworden.

Opdracht en missie

Sinds de oprichting in 1997 is het Genootschap Nederland-Aruba een gewaardeerde en erkende partij in het Nederlandse debat over actuele ontwikkelingen in het Koninkrijk der Nederlanden.

“Onze opdracht en onze missie zijn rechtstreeks met die koninkrijksrelaties verbonden. Zo ook ons doel dat als volgt kan worden omschreven: versterken van de banden tussen Nederland en Aruba en het in Nederland bevorderen van een juist en evenwichtig inzicht in de culturele, maatschappelijke, economische en staatkundige ontwikkelingen.”

“Wat in ‘97 aansloeg – onze verbindende kracht en platformfunctie in een periode van grote spanningen en negativisme jegens Aruba – geldt nog steeds. Die lijn is bepalend voor ons Genootschap.”

Politieke omgeving

Van Grieken memoreerde dat het volgend jaar dertig jaar geleden is dat Aruba zijn lang, maar vreedzaam, bevochten status aparte verwierf. De vraag in welke politieke, economische, culturele en maatschappelijke omgeving wij ons bij de viering daarvan in 2016 zullen bevinden, gaat nu al op.

“Voor ik deze vraag beantwoord, citeer ik oud-voorzitter *Jacques Delors* van de Europese Commissie. In een toespraak in de jaren negentig over de sleutel tot het economisch succes van de Europese Unie gaf hij aan wat het beginsel tot succes is: *‘Competition that stimulates, cooperation that strengthens and solidarity that unites.* Dat beginsel is ook van toepassing op onze koninkrijksverhoudingen.”

In den brede zijn de EU en zijn vele instituties, zoals het Europees Economisch en Sociaal Comité, van belang. In de praktijk is de blik van het Genootschap meestentijds gericht op ‘Den Haag’: op de Staten-Generaal, het Kabinet, de Rijksministerraad, de Raad van State en BZK. Politiek en ambtelijk ‘Den Haag’ zijn belangrijk voor het uitvoeren van onze missie het genootschap.

'Zakelijker en directer'

Extra aandacht was er daarom weer voor de op Prinsjesdag gepubliceerde begrotingsstukken, zoals de Beleidsagenda Koninkrijksrelaties en de zinsnede over de al genoemde 'zakelijker en directer geworden Koninkrijksverhoudingen'. De strekking daarvan is dat meer gelijkwaardigheid mogelijk bestaat om 'vanuit eigen kracht en behoefte met anderen binnen het Koninkrijk samen te werken'. Het ligt, aldus het Kabinet, voor de hand dat de landen binnen het Koninkrijk hun krachten bundelen. 'De Caribische landen liggen in een regio met grote kansen'.

Het kabinet geeft ook aan dat de autonome landen verantwoordelijk zijn voor hun overheidsfinanciën. Het College financieel toezicht (Cft) vervult daarbij een toezichthoudende rol, maar 'van belang is dat alle landen van het Koninkrijk streven naar financiële soliditeit en de daarmee samenhangende kredietwaardigheid. Zij zijn verantwoordelijk voor duurzaam houdbare overheidsfinanciën'.

Overheidsfinanciën Aruba

Veel kritiek heeft de Beleidsagenda Koninkrijksrelaties op de overheidsfinanciën van Aruba. Die zijn de afgelopen jaren sterk verslechterd. Citaat: 'Dit is onder meer het gevolg van slecht financieel beheer, beleidsmatige keuzes, het wegvallen van inkomsten uit de olieraffinaderij Valero en het stimuleringsbeleid om de gevolgen van de economische crisis op Aruba te beperken. Dit leidde tot jaarlijks terugkerende tekorten en een sterk stijgende staatsschuld. Het akkoord dat de regeringen van Nederland en Aruba op 2 mei 2015 hebben bereikt over onafhankelijk financieel toezicht, moet leiden tot een duurzaam begrotingsevenwicht voor Aruba.'

Van belang daarbij is ook dat het kabinet aanstuurt op een 'actieve betrokkenheid' van de Rijksministerraad. Citaat uit de Rijksbegroting 2016: 'Indien de belangen van het Koninkrijk hierom vragen, zal het Nederlandse kabinet in de Rijksministerraad (RMR) streven naar aanvullende maatregelen'. Deze 'actieve betrokkenheid' van de RMR wordt in de Rijksbegroting gekoppeld aan de al genoemde 'meer directe verhoudingen binnen het Koninkrijk'.

Contrasterend hiermee, zo stelde Van Grieken vast, is de positieve houding die de ministers Koenders en Ploumen van respectievelijk Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking jegens de Caribische delen van het Koninkrijk aan de dag leggen. Bij hun inzet voor het Koninkrijk om in 2017-2018 een niet-permanente zetel in de VN-Veiligheidsraad te hebben, profileren zij duidelijk het zichtbare belang daarvan. Dat is toe te juichen.

Genootschap podium voor debat

Van Grieken: "In deze beleidsomgeving is een zeer belangrijke rol weggelegd voor het Genootschap Nederland-Aruba. Sterker gesteld: ons genootschap kan bij uitstek een podium bieden voor debat, voor verbinding en voor de ontwikkeling van een beter wederzijds begrip tussen Nederland en Aruba: of het nu om koninkrijksbetrekkingen gaat, economische versterking of over taal en cultuur."

En ook: “Hoe meer deelnemers, hoe sterker wij op de bres kunnen staan voor onze doelstelling: het bevorderen in Nederland van een juist en evenwichtig inzicht in de culturele, maatschappelijke en staatkundige ontwikkelingen in Aruba.

Verjonging noodzakelijk

De voorzitter benadrukte dat het Genootschap Nederland-Aruba meer en, vooral, meer jónge sociaal kapitaal nodig heeft om zijn missie te kunnen blijven vervullen. “Om ons bestaansrecht te kunnen continueren is verjonging noodzakelijk. Wij moeten daar hard mee aan de slag gaan.”

Het Genootschap telt thans 226 leden. 220 persoonlijke leden en 6 bedrijven: Arubaanse Investeringsbank, Dana International B.V., Maduro & Curiëls Bank NV, Meta Corporation N.V. (Aruba), Manchebo Beach Hotel N.V. en Romar Freezone Trading Corp.n.v. Van Grieken gaf aan de leden-bedrijven zeer erkentelijk te zijn voor hun ondersteuning. “Deze ondernemingen zijn van grote betekenis. Meer bedrijfsleden zijn meer dan welkom. Met de persoonlijke leden vormen zij een prima basis voor ons genootschap.”